

korte berichten

Marterdag op 24 januari

De Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming organiseert op zaterdag 24 januari 1987 een dag met lezingen over kleine en grote marterachtigen in Nederland: 'Van Otter tot Wezel'.

Deze bijeenkomst wordt gehouden in het CSB-gebouw, Kromme Nieuwe Gracht 39 te Utrecht. Aanvang 10.00 uur, afsluiting om 16.30 uur.

Nadere informatie over deze dag zijn verkrijgbaar bij de vereniging Spruitenbosstraat 10, 2012 LK Haarlem.

Grupo Lobo, een Wolf-Groep in Portugal

In Portugal leven nog circa 150 Wolven: hun overleven is sterk bedreigd door bejaging en vervolging, waarbij klemmen, strikken en vergif gebruikt worden. Om de Wolf, de Iberische ondersoort *Canis lupus signatus*, in Portugal voor uitsterven te behoeden is het dringend nodig dat acties worden ondernomen. Daartoe is Grupe Lobo, een Portugese werkgroep voor de Wolven, een nationale campagne gestart voor de bescherming van de Portugese Wolf en zijn leefgebied.

Deze campagne loopt over verschillende lijnen. Door voorlichting wil men de op gebrek aan kennis en daardoor op volksgeloof gebaseerde wolfvijandige houding van de bevolking bijstellen tot begrip voor een nuttige

diersoort in gevaar. Daarnaast pleit men voor aanpassing van de jachtwetten, het vastleggen van toegestane jachtmiddelen en -methoden en het verbieden van de produktie, het transport, de verkoop en het gebruik van klemmen en vergif; het vaststellen van wolfbeschermingsgebieden waar de Wolf niet bejaagd mag worden, het bekorten van het jachtseizoen, het stellen van een jaarmaximum van te schieten dieren en een verbod van handel in wolfschuiden.

Andere zaken die de aandacht hebben, zijn habitatbescherming en -herstel; het beschermen van prooidieren, vooral de Ree, en het weer uitzetten van in die regio uitgestorven prooidiersoorten; het opkomen voor de materiële belangen van de lokale bevolking door het compenseren van door Wolven veroorzaakte schade; en het probleem van de duizenden wilde honden die schade veroorzaken aan de veestapel, waarvoor de schuld aan Wolven wordt toegeschreven.

Grupe Lobo heeft een ernstig gebrek aan financiële middelen. U kunt de Wolven helpen door donaties voor het werk, of door lid te worden van Grupo Lobo (minimaal £ 5 per jaar).

Roel Cosijn

■ Grupo Lobo, Departamento de Zoologia e Antropologia, Faculdade de Ciências, 58 Rua Escola Politécnica, 1200 Lisboa, Portugal.

Bescherming van de bedreigde soorten in Spanje

De schadevergoedingen uitgekeerd aan herders in Asturië voor de schade toegebracht door Beren bedraagt meer dan 1,2 miljoen peseta's. Men schat dat er nog zo'n 160 Bruine Beren voorkomen op de hoogvlaktes en evenzovele Wolven, ofschoon officieel deze soort is uitgestorven. De totale populatie in Spanje wordt op 800 exemplaren geschat, verspreid over het hele westen van Galicië tot

in Andalusië. Vele aanvallen die aan Beren worden toegeschreven zijn in feite het werk van Wolven. Overigens heeft de Autonome Gemeenschap van Andalusië en van Extremadura besluiten uitgevaardigd voor de bescherming van onder meer twee soorten die achteruitgaan: de Wolf (*Canis lupus*) en de Grote Trap (*Otis tarda*).

(Fonds des Asturies pour la protection des animaux sauvages, Poo, E - Asturia).

Dubbeldekkertreinen krijgen naam van bedreigde diersoorten

De nieuwe serie dubbeldekkertreinen van de Nederlandse Spoorwegen is donderdag 9 oktober 1986 genoemd naar bedreigde diersoorten.

De naamgeving van de eerste van in totaal dertien treinen, is verricht door Prins der Nederlanden, president van het Wereld Natuur Fonds, op station Hollands Spoor, Den Haag.

Het Wereld Natuur Fonds bestaat dit jaar 25 jaar en de NS viert dit mee door de adoptie van namen van bedreigde diersoorten.

De dieren die vernoemd worden zijn: Panda (dat spreekt vanzelf), Arend, Bison, Cheetah, Condor, Dolfijn, Neushoorn, Olifant, Ooievaar, Otter, Tijger, Walvis, Zeehond. Ook in het verleden hebben treinen al eens diernamen gehad. Voor sommige namen die nu gebracht worden -Neushoorn en Otter- is het de tweede keer, voor Arend zelfs de derde.

Deze treinen zullen samen per jaar een half miljoen kilometers afleggen op trajecten naar en in de Randstad, en zo een dagelijks signaal zijn dat oproept tot een verstandig gebruik van het natuurlijk milieu.

Spitsbergen, reis voor natuurfotografen

Het tijdschrift 'Foto' organiseert een unieke reis naar Spitsbergen onder begeleiding van de bekende natuurfotograaf Fred Hazelhoff en de hoofdredacteur van het tijdschrift 'Foto', Wim Broekman van 23 juni tot en met 7 juli 1987. Het maximale aantal deelnemers is op 23 personen gesteld, die tijden de tochten over twee groepen zal worden verdeeld. Het onderkomen aldaar is op het expeditiechip 'Plancius'. Het schip verplaatst zich voornamelijk 's nachts, zodat een optimale tijd aan

land kan worden doorgebracht. Vooraf wordt een kennismakings- en informatieavond georganiseerd.

Nadere informatie is verkrijgbaar bij de Redactie van 'Foto', postbus 3, 3830 AA Leusden; 033 - 947 200, buiten kantoor tijd 020 - 256 038.

Jachtakte:

Twaalf heel verschillende systemen

Krijgen wij na het Europese paspoort en het Europese rijbewijs nu ook de Europese jachtakte? Het antwoord is neen, althans voorlopig niet. Dit blijkt uit het antwoord van de Europese Commissie op een vraag van de Nederlandse Europarlementariër Florus Wijnsebeek. De commissie beschouwt dit niet als een prioriteit en is dan ook niet van plan hierover voorstellen te doen aan de ministerraad. De jachtakte blijft dus een nationale zaak of, zoals men wil, een regionale of lokale aangelegenheid. Want niet alleen beschikt elke lidstaat over zijn eigen systeem maar in een aantal landen, met name West-Duitsland en Frankrijk, bestaan er ook nog regionale of provinciale variaties.

In het merendeel van de EG-landen moet men een examen afleggen voor het verkrijgen van een jachtakte. Maar in het Verenigd Koninkrijk en Ierland hoeft dat niet en momenteel in Portugal ook nog niet. Daar wordt het examen pas volgend jaar ingevoerd. In Spanje en Griekenland schrijft de wet een examen voor maar in de praktijk komt daar weinig van terecht.

In alle landen waar men examen moet doen bestaat dat uit een theoretisch gedeelte. Slechts in vier landen - West-Duitsland, Denemarken, Luxemburg en Nederland - kent men ook een praktische proef. In België gaat men praktische deel volgend jaar en in Frankrijk in 1988 invoeren.

In sommige landen bestaan er verschillende soorten van jachtakten. Zo kent men in West-Duitsland bijvoorbeeld een akte voor jongeren van 16 tot 18 jaar en een speciale akte voor valkeniers. Ook is er een akte voor buitenlanders die in West-Duitsland willen jagen. Deze is maar twee weken geldig.

In België bestaat er een akte voor groot wild en een voor klein wild. In het Verenigd Koninkrijk wordt een jachtakte 'een vergunning tot het doden van in het wild levende dieren' genoemd. Maar men mag er zonder vergunning eenden, Houtduiven en 'herten' schie-

Marius Kolvoort ontvangt de Award for Conservation Merit 1986 uit handen van ZKH Prins Bernhard, Utrecht, 1 november 1986.
Foto: Herman van Dam.

Dr. P.J.H. van Bree ontvangt de Award for Conservation Merit 1986 uit handen van ZKH Prins Bernhard, Utrecht, 1 november 1986.
Foto: Herman van Dam.

ten, want die dieren worden niet als 'wild' beschouwd.

De geldigheidsduur van zo'n akte verschilt van land tot land en zelfs van streek tot streek. In West-Duitsland blijft in sommige landsdelen een akte een jaar geldig en in andere drie jaar. Ook de prijs die men voor zo'n akte moet betalen verschilt in West-Duitsland en Frankrijk van streek tot streek.
Uit Eurofocus 39/1986 : 8

Marius Kolvoort en dr. P.J.H. van Bree onderscheiden

Tijdens de viering van het zilveren jubileum van het Wereld Natuur Fonds op 1 november 1986 te Utrecht, werd onze zeer gewaarde, vaste medewerker voor zijn natuurbeschermingsverdiensten onderscheiden door ZKH Prins Bernhard met de Award for Conservation Merit 1986.

Marius Kolvoort heeft als leraar tekenen en biologie op de kweekscholen in Apeldoorn en Arnhem de veldbiologie geïntroduceerd. Hij is een zeer bekwaam tekenaar en heeft illustraties op velerlei natuurhistorisch gebied gemaakt voor haast ontelbare gidsen, tijdschriften, boeken en brochures. 'Als leraar en tekenaar heeft hij sterk bijgedragen tot de verspreiding van de natuurbeschermingsgedachte', aldus de Prins der Nederlanden. Dank zij Marius Kolvoort zijn de ogen van

velen nadrukkelijker geopend voor de schoonheid van de natuur. Want het is vaak zó dat één illustratie meer indrukken achterlaat en duidelijker is dan duizend geschreven woorden. En zó schieten onze woorden ook te kort als wij al het waardevolle werk van Marius onder woorden zouden moeten brengen. U zoudt het gewoon allemaal moeten kunnen zien!

Ook drs. P.J.H. van Bree werd op deze dag onderscheiden met de Award for Conservation Merit 1986. Peter van Bree zet zich al jaren in voor de nationale en internationale natuurbescherming. Hij is lid van het bestuur van de Van Tienhovenstichting, is voorzitter van de Stichting Gorilla en Andere Bedreigde Diersoorten, was voorzitter van het IUCN-ledencontact en heeft zitting in de Advies Commissie van de Wet BUDEP. Hij is lid van de Species Survival Committee van IUCN en interesseert zich in het bijzonder voor walvissen.

Hij adviseert het Wereld Natuur Fonds regelmatig, onder meer op het gebied van de Przewalskipaarden.

Wij feliciteren Marius Kolvoort en dr. Peter van Bree beiden van harte met de hen toegekende onderscheiding.

J.T.

IFAW strijdt tegen dierenleed in Zuid-Korea

Het International Fund for Animal Welfare (IFAW) in Nederland zal een campagne starten tegen de afschuwelijke mishandeling van honden en katten in Zuid-Korea.

IFAW houdt zich reeds sinds 1983 bezig met acties tegen dierenmishandeling in dat land. Ten behoeve van consumptie voor de mens sterven daar jaarlijks duizende huisdieren. Honden worden opgehangen en katten worden levend gekookt.

Meer dan 75.000 protestbrieven werden inmiddels aan de Zuidkoreaanse regering aangeboden en IFAW-teams hebben het land veelvuldig bezocht. Ondanks beloften van de regering om aan deze praktijken een eind te maken gaan de mishandelingen echter nog steeds door.

IFAW zal derhalve haar strijd voortzetten en in de komende tijd ook de steun van de Nederlandse bevolking hiervoor proberen te krijgen.

Aanvankelijk was een directe mailcampagne gepland. Hierdoor zou de Nederlandse bevolking in staat worden gesteld druk uit te oefenen op sportartikelenfabrikant Nike. Nike laat namelijk een groot deel van haar artikelen in Zuid-Korea produceren en zou haar invloed moeten gebruiken om de wrede praktijken daar een halt toe te roepen.

De Nederlandse importeur van Nike heeft echter woensdag jongstleden een kort geding tegen IFAW aangespannen. De uitspraak daarvan was, dat IFAW 'dit op zichzelf sympathieke doel' niet op deze manier mag nastreven. IFAW zal daarom omstreeks januari een nieuwe brief in Nederland verspreiden.

IFAW is een internationale dierenbeschermings-organisatie met meer dan 500.000 leden over de gehele wereld. Bij IFAW Nederland, dat al meer dan achttien jaar bestaat, zijn 25.000 mensen aangesloten.

Als gevolg van haar resultaatgerichte aanpak is IFAW één van de meest effectieve organisaties op het gebied van de bescherming van dieren.

De organisatie werd in 1969 opgericht door Brian Davies en heeft vooral bekendheid gekregen door haar acties tegen de Canadese en Noorse zeehondenjacht.

■ Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot H. Nieuwenhuis, 070 - 245 094.

Werkgroep Amfibieën en Reptielen Nederland organiseert themadag

Op zaterdag 14 maart 1987 organiseert de Werkgroep Amfibieën en Reptielen haar vijfde themadag. Aan de orde komen aspecten van de biologie van de biologie van Nederlandse hagedissen en salamanders en van de Gewone Pad, vooral voortplantingsgedrag en migratie.

Daarnaast krijgen resultaten van Paddenactiegroepen bijzondere aandacht. Door middel van posters kunnen verschillende groeperingen hun resultaten kenbaar maken. Op het einde van de dag zal een evaluatie van de posters plaatsvinden.

Bij deze roepen wij personen of groepen die met hun paddegegevens willen meedoen op, om contact op te nemen met het WARN-secretariaat. De nodige informatie over de poster-sessie, en over het invullen van de eigen bijdrage wordt dan toegestuurd.

De Vijfde WARN-dag zal weer in Nijmegen plaatsvinden. Aanmelding voor het bijwonen van de dag graag schriftelijk; men ontvangt dan een programma en routebeschrijving. Er worden geen kosten in rekening gebracht.

■ Secretariaat: A. Zuiderwijk, Plantage Middenlaan 53, 1018 DC Amsterdam, 020-522 3624.

9 januari 1929 — 15 mei 1986

Mr. Johan Frederik Dons

Sinds 1984 heeft Frederik Dons ons bij het redactionele werk intensief geholpen met een nimmer aflatend enthousiasme, bescheiden als hij was maar toch altijd present als hij wat voor ons kon doen.

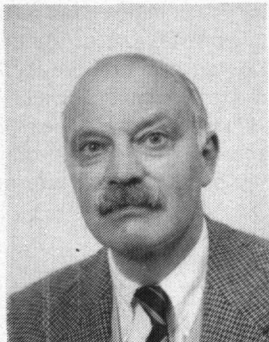
Frederik hield van de natuur en dat stak hij niet onder stoelen of banken.

Plotsklaps moesten wij hem op 57-jarige leeftijd missen. Hij stierf op 15 mei 1986.

Zijn opgewektheid, zijn vrolijkheid en zijn grote kennis van de meest uiteenlopende zaken waren dingen die ik van hem appricieerde. Met veelal een kwinkslag of een anecdoten had hij in een gezelschap al spoedig het ijs gebroken. En ondanks zijn vaak slechte gezondheid bleef hij optimistisch en grappen en grollen verkopen.

Steeds was hij bereid om anderen te laten delen in nieuwtjes of andere wetenswaardigheden. Hoe vaak heb ik hem niet horen zeggen 'Dat moet ik even aan die en die vertellen, want dat zal hem/haar vast wel interesseren'.

En als hij mij vertelde dat hij 's nachts allerlei vogels horen overkomen omdat hij niet kon slapen of de zwaluwen, de piepers of de Koekeek rond zijn flat aan het strand van Egmond aan de Zee (Egmond sur Mer schreef hij dan als afzender!) dan plaagde hij mij met de woorden 'ik heb het allemaal genoteerd!'.

Als oud-marineman was zijn liefde voor de zee heel duidelijk en vanuit zijn flat kon hij dagelijks genieten van het steeds wisselende landschap dat de zee wordt genoemd. Hoe was hij begaan met het lot van de zee, de vervuiling waar maar geen einde aan schijnt te komen...

Ofschoon ik Freek reeds jarenlang kende hebben wij juist de laatste jaren een zeer nauw contact met elkaar gehad en is het gemis nu des te groter. Wij zijn Freek dankbaar voor hetgeen hij voor ons tijdschrift deed en zullen hem niet vergeten. Wij missen een goed vriend en medewerker. J.T.

14 oktober 1913 — 12 juli 1986

Ko van den Broecke

Voor elke lezer van 'Huid en Haar' is vanaf het begin de omslag van dit tijdschrift een duidelijk herkenningsteken geweest. Weliswaar moest de schepper van het omslag, Ko van den Broecke, zich wel eens noodgedwongen neerleggen bij een andere kleur, maar dat kon niet anders om de jaargangen duidelijk uit elkaar te kunnen houden. Velen zullen bijvoorbeeld uit de paarse kleur, die wij dit jaar gebruiken, niet dadelijk de kleur van de bloeiende heide ontdekken.

Ko van den Broecke stierf op 12 juli 1986 in de leeftijd van 72 jaar. Eenzaam na het verlies van zijn vrouw Johanna (Jo) op 31 juli 1984 viel het hem, mede tengevolge van zijn minder goede gezondheid, vaak zwaar regel-

matig aan zijn geliefde schilderwerk te blijven. Vaak hadden wij lange telefoongesprekken, waarbij niet zelden ook de zin van het leven ter sprake kwam.

Ofschoon Ko van den Broecke vaak als specialist werd aangeduid van het schilderen en tekenen van zoogdieren, waarbij hij vooral zo

veel leven kon brengen in de haren van een dier, werd hij toch veelal als een veelzijdig kunstenaar gezien met een zeer omvangrijk repertoire. Hoe vaak gebeurde het niet dat als men met een grote moeilijkheid zat om een of ander zeldzame plant of dier uit beelden dit Van den Broecke maar liet oplossen. Op zondag 14 oktober 1913 werd Jaak Floris (roepnaam Ko) van den Broecke te Willebroek, België geboren. Kort daarop, in de Eerste Wereldoorlog, vluchtte zijn ouders met hem terug naar Nederland, alwaar hij in Amsterdam opgroeide.

Zijn tekentalent manifesteerde zich al vroeg. Zijn onderwerpen waren altijd bloemen, vogels en andere dieren. Op zijn dertiende jaar deed hij voor het eerst mee aan een tekenwedstrijd en won de eerste prijs met een crayontekening van een paardenhoofd. Er volgden verschillende eerste en tweede prijzen en kwam hij op de kunstdrukkerij J.A. Luij & co., alwaar de meest uiteenlopende opdrachten moesten worden uitgevoerd, zoals lithografie op zink en steen.

Hij liet zich door aanlokkelijke buitenlandse aanbiedingen niet vermurwen en begon op zijn achttiende jaar 'free lance' te werken, ondermeer met het maken van filmaffiches, posters, aquarellen van dieren (ruim 100 stuks) voor een album. Op 2 april 1936 trouwde hij en ging in 1939 in de polder wonen. Na twee maal een ernstige inzinking te hebben gehad moest hij het wat kalmer aan doen. In 1957 verhuisde hij naar de Peteweg

in Ede. Hij verzorgde vijftien jaar de illustraties van catalogie van bloemenexporteurs waarna de samenwerking beëindigde door de invoering van de kleurenfotografie welke makkelijker en goedkoper werd dan zijn werk.

In groepsverband nam hij deel aan talloze tentoonstellingen en illustreerde publicaties in kunstboeken, tijdschriften, dag- en weekbladen. Zijn prachtige en liefdevolle illustraties in de 'Atlas van de evolutie', 'Encyclopedie voor de vogelliefhebber' (vier delen), 'Elseviers paarden- en hondengids' en 'Bloem en plant encyclopedieën' (acht delen) hebben bij velen een enorme indruk achtergelaten.

'Van iedere opdracht leer ik weer opnieuw

een klein deeltje van de onuitputtelijke natuur nader te kennen en doet mij beseffen dat je op de natuur nooit uitgekeken raakt! Wie weet welk dier of plant ik morgen zal uitbeelden waarmee ik mij moet vereenzelvigen en van zal kunnen leren' schreef hij eens.

De contacten, die wij met Ko van den Broecke hadden, waren nauwer dan misschien menigeen op het eerste gezicht zou denken. Wij moeten Ko van den Broecke dankbaar zijn voor zijn grote bereidwilligheid om altijd voor ons klaar te staan. En het spijt ons dat hij zijn afbeelding van de Los voor ons speciale nummer nooit in druk heeft mogen beleven.

J.T.